

Reiss 3214 Hesap Cetveli Hakkında Rapor

Prof. Ekrem GÖKSU

İstanbul 21.5.1963

Göndermiş olduğun Reiss - marka cetvel incelendi, bunun hakkında düşüncelerimi aşağıdaki maddelerde bildiririm.

- 1 - Reiss 3214 cetveli uzunluk itibariyle cep için olan boyun 2 mislinden biraz fazladır. Bu sebeple taksimatı daha geniş, hassasiyet derecesi daha fazladır.
Yalnız boy uzun olduğu için daha çok büro ve masa başında, proje işlerinde kullanılır.
- 2 - Malzemesi plâstik ve sağlam bir malzemedendir, dayanıklı olarak gözükmektedir.
- 3 - Cetvel genel hesap işlerinde kullanılacak tiptedir; diğer bir deyimle belirli bir mühendislik dalı için (meselâ, elektrik, makina veya beton armatürler) hazırlanmayıp bütün mühendislerin hesaplarında kullanabileceği tiptedir.
- 4 - Cetvelin ihtiva ettiği skala sayısı normal cetvellere nazaran çok fazladır. Bu sebeple cetvelin genişliği de daha büyük düşmektedir. Normal bir hesap cetvelinin esas yüzünde genel olarak, sayı skalası, bunun tersi, karesi, köpü, logaritmesi olmak üzere 5 çeşit skala var iken bunda bunlardan başka üç tane daha $\frac{0,01x}{e}$, $\frac{c,ix}{e}$ ve e^x skalaları da mevcuttur.
- 5 - Arka tarafta basit bir cetvelde 2 tane skala bulunur. Biri sinus, diğeri tanjant, bunda ise bunlardan başka daha 4 ayrı fonksiyonun skalası mevcuttur.
 $\sqrt{1-x^2}$, $\arccx$, πx , $\frac{1}{xx}$. Ayrıca diğer yüzde bulunan x , $1/x$ skalası burada tekrarlanmış vaziyettedir.
- 6 - Cetvelin yüzünde ve tersinde (mükerrerlerde dahil) toplam skala sayısı (23) tanedir.
Yine tekrarlarında kale almak üzere, bir cep formatı hesap cetvelide, toplam skala sayısı 10 tanedir.
- 7 - Bu anlatılan özelliklere göre her bakımdan gerek uzunluk, gerek genişlik ve gerekse skala sayısı yönünden küçük formatın 2 mislinden fazladır.
- 8 - Ayrıca sürgü üzerinde buhar beygirini kilovata tahvil etmek, yuvarlak demirin alan ve ağırlığını hesap etmek için 4 çizgi bulunmaktadır.
- 9 - Cetvel her yönden tavsiyeye şayandır.

Durum selâmlarla arz olunur.

Mustafa İNAN

Boğaziçi Üniversitesi

Arşiv ve Dokümantasyon Merkezi

Jale İnan Arşivi

JALBIO0800202